

Vesele božične praznike in srečno Novo leto 1934!

Želi svojim cenjenim odjemalcem ter se
priporoča za obilen obisk

Martin Vrabi
Irgovec z manufakturo 1251
Ptuj.

sirotišnici sv. Jožefa v Ljubljani iz še
nepojasnjenega vzroka požar, ki je na-
pravil 100.000 Din škode.

**Huda železniška nesreča se je zgo-
dila dne 15. t. m. v bližini Poznanja na
Poljskem.** Na železniškem mostu pri
postaji Mlyn je stal osehni vlak, v ka-
terega je zadel drug potniški vlak. V
enem vagonu je bilo 50 šolskih otrok.
Nesreča je zahtevala 10 mrtvih in 50
ranjenih. Med ponesrečenimi so po ve-
čini šolski otroci.

**Amerikanec Ridye se hoče dvigniti v
balonu 40.000 m visoko.**

kakemu znanemu In-
dijcu s prošnjo, naj
mu posodi na las iz
brade večjo denarno
svoto. Na ta način je
dobil vsikdar brez na-
daljnega denarja, ko-
likor ga je potreboval.
Bogati Indijci so dali
vse na de Castrovo po-
štenost.

Opisanega čudnega
in priročnega sredstva
za dobavo kredita se
je de Castro po zgodo-
vinskih ugotovitvah
poslužil pogostokrat.
Skrbel je pa tudi za to,
da je zastavljen las
točno ter pravočasno
po plačilu posojila do-
bil nazaj. Dva indijska
telesna stražarja sta
posredovala dobavo in
vrnitev kredita s po-
močjo brade.

Danes kredit ni tako

vse te sence in bolečine; bil sem za sonce. Lju-
bim to zlato mater zemljo bolj kakor vse stvar-
stvo. Otrok sem šestokrat ležal na travniku in
opazoval sonce skozi okajeno steklo. Mislil sem,
da sonce mora videti v nebesa, kjer sta moj oče
in moja mati, in hotel sem videti, kakšen obraz
ima, ko lahko vidi najboljše, kar sploh je: ne-
besa in moje starše. Nobena stvar, kar sem jih
slišal v šoli, mojega srca ni tako pretresla, kakor
znanje o soncu, njegovi velikosti in daljni odda-
ljenosti, in da s svojim srčnim žarom redi in
hrani vse, kar je živega na zemlji, da pa bo tudi
to velikansko srce nekoč izgorelo in da bodo te-
daj morali umreti vsi na svetu: ljudje, živali in
rastline.

Ko sem živel pozneje v velikem mestu, sem
videl sonce redkokedaj. Gledališča imajo rada
umetno luč: gledališča in družbe. Sedel sem kar
naprej v gledališču, po dnevih pa sem spal. Le če
sem bil preveč utrujen, sem se zatekel na kakš-
no sončno obal in tam z drugimi bolniki vred
iskal tolažljive svetlobe iz oči te zlate matere.

Sedaj pa, ko sem postal tih Hubert, večkrat

**Nova zaloga nabožnih predmetov je
dospela, posebno križev, kipov, slik in
podobit itd. Naročujte pri Tiskarni sv.
Cirila v Mariboru!**

**Velike lesene jaslvice za cerkev zelo
ugodno na prodaj v Tiskarni sv. Cirila
v Mariboru.**

Pri Putniku v Mariboru blizu glavnega ko-
lodvora dobite lahko eden dan pred potova-
njem vozne karte. Inozemske karte so pa ve-
ljavne 60 dni. Putnik ima tudi menjalnico za
izmenjavo tujih valut.

»Vzajemna pomoč.« S sklepom št. 17/33/2
okrožnega sodišča v Ljubljani z dne 12. dec.
1933 je otvorjen nad imovino »Vzajemne po-
moči«, reg. pomožne blagajne v Ljubljani, kon-
kurz. Upniki naj prijavijo svoje terjatve okro-
žnemu sodišču v Ljubljani najkasneje do dne
28. februarja 1934.

Dr. med. Klara Kukovec ordinira spet Kre-
kova ulica 18. 1246

Dr. Josip Bončan, primarij ginekološko-po-
rodniskega oddelka, se je preselil v Cankar-
jevo ulico 1. 1207

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, tel. 23-58,
zopet otvorjen. Prosta izbira zdravnikov. Cene
zmerne. Vodja primarij dr. Černič. 867

**Opozorjamo na inserat nove zabavne knjige
»Don Kihot«** (izgovori: Don Kišot), ki opisuje
tega prehrisanega plemenitnika, imenovanega
tudi Vitez žalostne postave, tako da bo razved-
rila mlade in stare!

Denarnice za drobšč kupite najbolje v prodaj-
alnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Predivo in konopljo vam izdelam v vrvar-
sko blago. Šinkovec Anton, Celje, Dečkov trg.

Veliko veseleje naredi božično darilo samo
takrat, kadar odgovarja v vrednosti izdanemu
denarju in to se vam posreči, če greste v Tr-
govski dom — Štěrmečki — Celje.

Za negovanje telesa, za lačanje udov in za-
ščito pred obolenjem, je Fellerjev Elsaftoid
priznana domače sredstvo in kozmetikum že
36 let in splošno priljubljen. Poskusna stekle-
nica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po
pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 velike
specialne steklenice 68 Din brez daljnih stroš-
kov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica
Donja, Elzatrž 343, Savska banovina.

**Zahtevajte povsod
»Slovenskega gospodarja«!**

**Švedski kralj Gustav podeljuje Nobe-
lovo nagrado, o kateri smo letos obšir-
no pisali v našem listu.**

Agitirajmo za naše liste

(Piše kmetski fant iz mariborske okolice.)

Staro leto se poslavlja od nas, hitro se bliža-
mo novemu letu. S prihodom novega leta pa
prihaja k nam tudi skrb za obnovo naročnine
naših starih prijateljev, to je »Slovenskega
gospodarja« in drugih krščanskih listov. Po-
leg strokovno in v vsakem oziru poučnega in
za pošteno razvedrilo skrbečega lista, kakor
je »Slovenski gospodar«, ne smemo tudi pozabi-
ti na prijatelja naše mladine, ki je dobro
nam znani »Naš dom«. Letošnje leto je prihaj-
jal »Naš dom« kot brezplačna priloga »Slov.
gospodarja«, kar je bilo mnogim zelo všeč.

gledam proti zvezdnatemu nebu. Oskrbel sem si
nekaj knjig, male ljudske in uporabne spise, po
katerih se lahko razumem v obzorju; kajti od
tisoč izobrazjenih ljudi komaj eden ali dva kaj
vesta o srebrnem čudežnem svetu nad našimi
glavami.

Če torej opazujem blede Plejade, ali lepi križ
Orionov, ali pa sicer katero zvezdo stalnico, in
vem, da so vse te zvezde sonca, večja kakor je
naše in tako daleč, da preteče tisoč svetlobnih
let, predno pride njihova svetloba do nas, tedaj
često preplašen zaprem oči in hočem — otrok
zemlje — biti rajši na strani našega sonca, tega
preprijaznega čuda sveta.

Večkrat me v tej sončni radosti obide želja
po ljubezni. Vselej je usmerjena v isto smer in
ugasne z večerno zarjo.

V hladni noči sedim pri klavirju ali pri svo-
jih knjigah, ali pa sanjarim pri oknu tja proti
šumečim gozdovom.

Zadnji torek je bila porotna obravnava proti
Grčarju. Nisem se mogel opogumiti, da bi šel tja

Nobenemu listu pa ni stalno zasiguran ob-
stoj, ako mu je usoda naklonila, da izhaja kot
priloga drugega lista. Zato je bilo primerno
in potrebno, da se »Naš dom« osamosvoji, da
postane zopet samostojen, kot je bil pred leti.
Z osamosvojitvijo »Našega doma« nastaja za
nas dolžnost, da mu pridemo na pomoč. Ta
dolžnost je v tem, da smo ne samo njegovi
čitatelji, kakor doslej, marveč tudi njegovi
naročniki. Postavimo si torej nalogo: Vsak
dosedanji čitatelj postane naročnik ter pri-
dobi še vsaj enega naročnika. Naročnina je
tako nizka, da jo vsak zmora. Kdor ne more
plačati vse naročnine naenkrat, naj plača sa-
ma za pol leta. Naj ne bo nobenega zavednega
slovenskega fanta ali dekleta, nobene sloven-
ske krščanske hiše, kamor ne bi prišel v vas
poleg »Slovenskega gospodarja« tudi »Naš
dom«! V to svrhu je treba agitirati. Agitacija
je tista sila, ki rodi uspehe. Naš nepozabni
Krek je rekel: Prva beseda bodi pozdrav, dru-
ga pa že agitacija za dobro stvar! Takšna do-
bra stvar pa so gotovo naši krščanski listi.
Mladina, na agitacijo za naše priljubljene kr-
ščanske liste! Kjer je že naš dragi »Slovenski
gospodar«, tam mora ostati. Kjer ga ni, tje
mora priti! Poleg njega »Naš dom« v vsako
hišo, kjer je slovenska krščanska mladina!

*

Kamnica. Kakor vsako leto, tako je tudi let-
os kamniška mladina slovesno proslavila
praznik Brezmadežne v cerkvi s skupnim sv.
obhajilom, popoldne pa v cerkveni dvorani s
primerno prireditvijo. Pozdravil je občinstvo
g. kaplan dr. Anton Terstenjak. Sledile so de-
klamacije. Dekleta so vprizorila tridejanko
»Ljubezan Marijinega otroka«, fantje pa eno-
dejanko »Pri sv. Petrus«. Med odmorom pa je
govoril g. Geratič iz Maribora. Gremo sedaj na
novo delo. Dne 17. t. m. je bil občni zbor Pro-
svetnega društva. Vedno več fantov se oklepa
fantovskega odseka KA. Vso pošteno mladi-
no, katera je dosedaj stala še ob strani, vabi-
mo v našo sredino!

Vurberg. Večkrat čitamo, da se je kdo vrnil
iz ujetništva in našel svoj dom v rokah tujca
in ženo v drugič poročeno. Pretrese nas, če si
le v duhu predstavimo prizor snidenja nesreč-
nih ljudi, ki jih je razločila vojna. Znani slo-
venski dramatik Joža Vombberger nam je do-
godek o možu, ruskem ujetniku, ki se je po

16 letih vrnil ravno na sveti večer domov,
kjer je že bil zrasel drug rod, žena zopet po-
ročena, izvrstno dramaturgiral in živo postavil
na oder. To lepo Vombbergerjevo delo »Vrni-
teva« imenovano, bo naše prosvetno društvo na
Štefanovo popoldne izvajalo. Zato se cenjeno
občinstvo vljudno opozarja na to prireditve.
Odkrito rečeno: Vsakomur bo žal, pa ne malo,
zelo žal, če si ne bo ogledal te predstave na
našem odru. Prav gorko vabljeni tudi sosede!
Pričetek točno ob treh popoldne. Vstopnice se
bodo delile v stari šoli. Oskrbite si jih pravo-
časno!

Zgornja Polskava. Naše izobraževalno dru-
štvo »Skala« priredi, oziroma ponovi na splo-
šno željo občinstva na Štefanovo dne 26. dec.,
ob treh popoldne v dvorani g. Zihlerl na Spod.
Polskavi Vombbergerjevo dramo »Vrniteva«. —
Vsi, ki niste videli dne 8. t. m. te prelepe igre,
pridite na Štefanovo na Spodnjo Polskavo v
Zihlerlovo dvorano. Ne bo vam žal par dinar-
jev, kajti vaše zanimanje bo obilno poplača-
no. Vsi, ki so prvič videli to igro dne 8. dec.,
to dobro vedo. Torej pridite!

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Na Štefanovo
popoldne bodo naši igralci v posojilnični dvo-
rani vprizorili Petančičevo igro »Guzaj«, ki je
posneta po dobro znani Golečevi povesti v »Sl.
gospodarju«. Ker domači igralci že eno leto
iz znanih vzrokov niso nastopili, bo ta pred-
stava, ki jo vodi dramatični odsek Marijanske
kongregacije, še bolj zaželjena. Pridite polno-
številno!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Katoliško
prosvetno društvo priredi na Štefanovo dne
26. decembra pretresljivo igro »Vrniteva« v 3
dejanjih. Vsi prijazno vabljeni!

Sv. Lenart v Slov. goricah. Prosvetno dru-
štvo »Zarja« pri Sv. Lenartu v Slov. goricah
vprizori na Štefanovo, popoldne ob treh po-
večernicah, v dvorani Narodnega doma glo-
bok božični misterij v štirih slikah »Henrik,
gobavi viteza«, ki ga je ravnokar spisal naš
priljubljeni pisatelj Ksaver Meško. Misterij
predstavlja žaloigro vzor viteza, ki se začne
v božični noči, pa se tudi konča čez tri leta
v božični noči po čudežnem vplivu in dobroti
Njega, ki je prišel na svet kot Odrešenik ti-
stih, ki tudi v najtežjih preizkušnjah ne kle-
nejo in ne nehajo vanj zaupati. Pisatelj je po-
ložil v misterij vse svoje globoko versko čuv-
stvo, svojo globoko dušo, polno miline in poe-

zije, kakor pač zna samo naš vsem priljub-
ljeni Meško. Prepričani smo, da se odzovete
našemu iskrenemu vabilu na izredno, najno-
vejšo vprizoritev vsi, ki hrepenite po miru
svetonočnega Deteta in si hočete utrditi vero
Vanj po čudoviti pomoči trpečim, kakor nam
to krasno kaže naš misterij. Gotovo pa boste
prihite tudi vsi oni, ki poznate pisatelja iz
mnogih knjig, ki so vam nosile mir in milino
v srce ob tihih večerih, ko ste jih čitali. Vsi
igralci bodo nastopali v povsem novih viteš-
kih oblekah. Na koncu pa zapojemo svetonoč-
no himno, nato sledi licitacija božičnega dre-
vesa. Pristrčno vabljeni!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Naša Marijina kongre-
gacija priredi dne 26. decembra, na Štefanovo,
igro »Vrniteva«. Vsi prijatelji vabljeni!

Ptuj. (35letnica Marijine družbe v Ptuj.)
Praznik Brezmadežne proslavi dekliška Ma-
rijina družba pri oo. minoritih v Ptuj vsako
leto karmoč slovesno. Pretekli 8. december pa
je bila ta slovesnost prav posebno lepa. Pre-
teklo je namreč že 35 let, odkar vzgaja v naši
župniji Mati Brezmadežna mlada dekliška sr-
ca ter jih vodi navzgor do visokega cilja. Za
ta lepi praznik so se pripravljala naša dekle-
ta z devetdnevnic. Vsaki dan te devetdnev-
nice je bil ob pol šestih zjutraj govor, nato je
bila peto sv. maša. Na sam praznik 8. decem-
bra se je zbrala cela družba s svojo zastavo
pred oltarjem Brezmadežne. Sledil je govor:
Blagoslov, ki ga družba prinaša v župniji.
Nato je voditelj družbe p. Konstantin opravil
slovesno sv. mašo, med katero je bilo skupno
sv. obhajilo. Popoldne je bil sprejem 34 novih
članic v družbo. Cerkev je bila polna naroda.
Dne 10. decembra pa je družba priredila v
mestnem gledališču slavnostno akademijo.
Napolnjena gledališka dvorana je pričala o
velikem zanimanju za to prireditve. Spevi naj-
lepši, od p. H. Sattnerja, pesem mladinskega
zborja je kot uvod izredno učinkovala na vse
poslušalce. Izrazito je deklamirala Nežka Pi-
hler: Marijini družbi ob njeni 35letnici. Tudi
male naraščajnice so po svojih močeh prav
lepo zapele dve pristrčni pesmici. Slavnostni
govor je imel v izbranih besedah g. prof. St.
Cankar. Otroci so nato podali igro »Sirota Je-
rica«, ki so jo prav lepo podali; igrice je ga-
nila gledalce do solz. Sklepana slika je bila nad
vse mogočna, nad sto zvestih src se je na od-
ru strnilo okrog razsvetljenega kipa Brezma-

in poslušal. Boltežar je sedel med porotniki. Sko-
raj vsa vas, ki je kar gorela v radovednosti, se
je obrnila nanj za vstopnice. Boltežar je odbil
vsakega. Nazadnje pa je dal nabiti na gasilno
shrambo list, na katerem je bilo razločno brati,
da je naravnst »krščanska svinjarija«, če tišče
ljudje, da bi pasli radovednost pri obsodbi svo-
jega sovaščana; ljudje naj rajši pospravijo žetev,
to je pametnejše.

Način Boltežarjeve uradne pisave je malo
patriarhalen. Vendar pa je on izvrsten človek.
Vesel sem, da je moj prijatelj.

Od Boltežarja in tudi iz časopisnih notic
vem o žalostnem poteku te razprave. Predsednik
je natančno po podatkih iz preiskave, ki se je
vršila prej, izpraševal starega Grčarja o njegovi
krivdi, in Grčar je priznal vse. Boltežar se je
svoje porotniške pravice, da lahko izprašuje, v
polni meri (in kakor domnevam, v precej grobi
obliki) posluževal; obtoženca je n. pr. imenoval
gobezdača, ki ne ve več, kaj kvasi, tako da ga
je predsednik ostro posvaril, češ, da so njegovi

ugovori izrečeni le v namenu, da bi obtoženca
zmešal in da bi ga odvrnil od njegove hvale-
vredne volje, ki je le njemu v prid, da namreč
prizna svojo krivdo.

»Glejte,« je rekel Boltežar, »tega nisem pre-
nesel; pravice, da kot porotnik tudi lahko govo-
rim, si nisem dal vzeti in tedaj je nastal velik
hrup. Odlikovanja sedaj prav gotovo ne dobim;
toda to me jezi manj, kakor pa če zapro Grčarja
po nedolžnem. Saj ga nikoli nisem mogel prav
trpeti, že zato ne, ker je stanoval v bajti na bar-
ju, zaradi katere je graščina izgubila pravdo.
Toda tega ni toliko kriv Grčar, kakor pa sodni
svetnik Miklavčič. Ta je bil tedaj naš zastopnik
in sedaj je zagovarjal tudi starega Grčarja. On
je sploh zastopnik naše občine; zato tudi še ni-
koli nismo dobili nobene pravde. In ta človek
bi mi bil vendar moral priskočiti na pomoč, ko
je videl, da hočem pomagati njegovemu klientu,
zatožencu, naj ne govori tako neumno. Kaj še!
Le priklonil se je predsedniku. In tedaj sem bil
seveda izgubljen, stari Grčar pa tudi. Državni
pravdnik, še mlad mož, je v svojem rezkem go-

lahak, kakor v onih
starih časih, ko je mož
beseda nekaj veljala.

Čudna veroizpoved med Indijanci.

V zadnjem času se
je začela z neverjetno
naglico širiti med In-
dijanci Združenih se-
vernoameriških držav
veroizpoved prav po-
sebne vrste. Omenjeni
verski pojav imenuje-
jo domačo ameriško
vero, a gre za češčenje
neke vrste kaktus rast-
line, ki se imenuje
»peyotes«. Ta indijan-
ska vera je mešanica
poganstva in krščanst-
va. Indijanci molijo
ter prepevajo pred kri-
žem na oltarju. Ob og-
nju, ki gori na žrtve-
niku, ležijo cveti ome-
njene kakteje in ti so
središče službe božje.

dežne ter so vsi zapeli »Pozdravljena Brezmadežna«. Slovesno je pesem iz sto grl odmevala po dvorani. Sledi'a je prekrasna zborna deklamacija mladine: »Brezmadežni«. Na koncu so prišle na oder še tri najmanjše cvetke Marijine: mala Gletna Silva in Mhenka in 4-letna korajžna Angelica, ter so na začudenje vseh prav prirčno zapele pesmico »Marija, rada te imame in zato žele pri poslušalcih veliko aplavza. Naj bo 35. jubilej tukajšnje družbe povod novi in krepkejši poglobitvi marijanske misli v naši župniji in v celi ptujski okolici.

Št. Vid pri Ptujju. Na svetli večer ob 10. uri priredi Katoliško društvo v Slomšekovem domu igro »Na betlehemske poljanah«. Na Božič pa bo kmečka igra »Prokletevo in odpuščanje«.

Negova. Prosvetno društvo v Negovi priredi na Stefanovo dne 26. t. m., ob treh popoldne, v grajski dvorani igro »Guzaja. Negovčani, ne zamudite prilike, da vidite na lastne oči zgodbo o Guzaju, katero je vsak z napeto pozornostjo čital v »Slovenskem gospodarju«. Dvorana bo tokrat zakurjena.

Sv. Miklavž pri Ormožu. Po daljšem oddihu stopa naše lepo napredujoče bralno društvo zopet enkrat na »deske«. Novo ustanovljeni dramatski odsek priredi na praznik sv. Stefana, dne 26. decembra, v društveni dvorani lepo božično igro »Mojstra Križnika božični večer«. Da bo igra res dobro uspela, o tem ni dvoma, saj so večinoma vse vloge v rokah dobrih, že izvežbanih igralcev, kateri so meseca junija t. l. tako krasno podali Vombregarjevo »Vrnitevo«, da je mnogim gledalcem še danes živo v spominu. Sodeluje pa tudi pevski odsek, kateri zapoje pod spretnim vodstvom načelnika Bohanca venček narodnih pesmi in še nekaj drugih. Sicer zelo kratke odmora pa bo nam krajšal godbeni odsek s svojimi tamburicami. Tudi za pustno nedeljo ima baje naš Janko že nekaj pripravljenega!

Ljutomer. Novo društvo smo si ustanovili. V nedeljo dne 10. t. m. smo imeli ustanovni občni zbor. 92 udeležencev jasno priča o zanimanju za društvo, ki hoče zlasti mladini nuditi prosvetne hrane v svoji knjižnici in čitalnici in na sestankih. Občni zbor je vodil in bil izvoljen tudi za prvega predsednika g. kaplan Matija Munda. Na novo smo otvorili tu-

di društveno knjižnico, ki posluje vsako nedeljo dopoldne od 9. do 12. ure. Društvo je naročilo vse novejšje izdaje knjižnih zbirk, ki so že na razpolago. Tudi vse zvezke Karl Mayevih spisov lahko dobite v knjižnici. Za knjige je treba plačati malenkostno izposojnino. Vabimo vse, zlasti fante in dekleta, da našim zapužnikom prijavijo svoj vstop v društvo. Članarina je malenkostna, mesečno 50 para. Udeležujte se naših sestankov, gledaliških predstav in knjižnic!

Ljutomer. Na Stefanovo vprizori naše novo društvo Ljudska čitalnica znano Vombregarjevo dramo »Vrnitevo«. Igra je najnovejšje slovensko odersko delo, ki ga ima na programu letos tudi mariborsko gledališče. Obravnava povojni motiv pogrešanega Janka, ki se vrača na svojo domačijo, na kateri gospodarji drug mož, Peter. Igra vsebuje lepe božične motive in bo brez dvoma ugajala, kot je ugajala zadnja »Sultanova hčerka in dobri vrtinar«.

Sv. Andraž v Slov. goricah. Staro leto 1933 se že nagiba proti zatonu, ž njim bo izginilo vse trpljenje in gorje, prestano v tem letu. Vstopili bomo v novo leto, ki bo prineslo marsikateremu kmetovalcu bridke in žalosne ure. Vkljub trpljenju, ki nas čaka v prihodnjem letu, ne smemo pozabiti na svojega družinskega prijatelja, ki je »Slovenski gospodar«. Ne pozabimo na njega, ki ni nikdar zašel na stranpoča in ki vedno čuti dih domače zemlje ter sledi nad njo plavajočemu duhu božjemu. Zato naj bo v novem letu sleherni krščansko-zavedna hiša naročena na ta katoliški tednik, ki je glasilo kmetijskega ljudstva. Santandraževski dopisnik pa bo skrbel po svojih močeh, da bo vedno kaj domačih novic, najsi bodo žalostne ali vesele. — Na prvo decembersko ali Andražovo nedeljo so spet pokazali naši fante in dekleta, kaj premore njih korajža. Za vse dobro vneto tukajšnja mladina je vprizorila v župnijski uti za izseljenec primerno igro triidejanko »Sreča v nesreči«. Vkljub prav ostrému mrazu je bila vendar udeležba velika. Fante in dekleta! Le po začrtani poti naprej! Ne ustrašite se besnetih valov, ki se zaganjajo proti vam, temveč odločno stojte na braniku naše kulture. Božji blagoslov naj vas spremlja na vaši začrtani poti v bodočnost! — Na tukajšnji osnovni šoli se je začel kmetijsko-nadaljevalni tečaj za fante in gospodinjski te-

čaj za dekleta. Priglasilo se je lepo število kmetijskih fantov in deklet, ki se z veseljem udeležujejo pouka.

Velenje. Tukajšnje Prosvetno društvo je sedaj edino v Saleški dolini, ki je zopet vzpostavljeno. Naša dolžnost je, da z novo korajžo delujemo naprej za narodno prosveto. Že danes vabimo, da nas v obilnem številu obiščete na dan sv. Stefana, dne 26. t. m., ob treh popoldne, ko nam bodo naši vrli pevci podali znano opereto »Kovačev študent«.

Št. Pavel pri Preboldu. Marljivji igralci našega Katoliškega izobraževalnega društva vprizorijo na Stefanovo dne 26. t. m., ob treh popoldne, v Društvenem domu Joža Vombregarjevo dramo »Vrnitevo«.

Št. Andraž pri Velenju. Znova je pokazala naša mladina, da še vedno zvesto stoji na strani katoliške prosvete, znova je pokazala, da je še vedno nositeljica idealizma, ki črpa iz skrivnostnih virov katoliške blagovesti in njenih vekovitih resnic; znova pa je trdno dokazala, da se ne meni za današnje moderne krive preroke, ki bi radi po svoje preobrazili svet. Ponosni smo lahko na naše mlade, ponosno je lahko naše katoliško prosvetno društvo na svoje člane, ki so na njegovem občnem zboru v nedeljo dne 10. decembra tako jasno in odločno pokazali svoje prapričanje in zvestobo do društva. Lep je bil pogled na naše vrle fante in dekleta, ki so do začnjega kofička napotili društveno sobo ter pazljivo sledili izvajanjem odbornikov. Po pozdravnem nagovoru predsednika, ki je zlasti naglasil veselo dejstvo, da je bilo naše društvo med prvimi, ki so bila po znanem februarjem razpustu zopet vpostavljena, so sledila poročila odbornikov, iz kojih je razvidno, da je društvo v preteklem letu jako živahno delovalo ter napredovalo. Obito postaja zlasti imela knjižničarja, ki sta v celem letu izposodila okrog 300 knjig. Društvo ima usročeno tudi krasen list »Mladiko«, ki bo po novem letu članom na razpolago. Za novo poslovno leto se je izvolil naslednji odbor: predsednik Franjo Tanjšek, podpredsednik Anton Praprotnik, tajnik Fr. Verčev, blagajnik Avgust Zajc, knjižničarki Terezika Vašnina ter Anica Majheničeva, zapisničarka Andrej Vaši ter Ferdo Majhenič. Ta odbor nam jamči, da se bo delo v društvu nadaljevalo v istem pravcu kot dosedaj. Člane

Med službo božjo razdelijo kaktus cvete med udeležence, ki jih začnejo zvečiti. Pri zvečenju pa osredotočijo duha na verske zadeve, na svetovne uganke, na bratstvo in na vprašanja, ki se tičejo njih lastnega življenja. Na vse to jim daje zavživanje soka »peyote« kakteje v o-pojnem stanju odgovor. Zvečenje kaktusa je pri Indijancih zelo stara navada. Ko so se pojavili po odkritju Amerike Španci kot prvi v Mehiki, so naleleli misijonarji med tamošnjimi Azteki na zgoraj opisano čiščenje ter uživanje kaktusovega soka. Azteki so prejemale navdajenja od rastline, ka-

voru »dokazala«, da je Grčar morilec. Nato pa je stavil še stransko vprašanje, ali je bil le uboj. — Zapomnite si, meni za mojo osebo je čisto vseeno, ali sem umorjen ali ubit — državni pravdnik je torej stavil vprašanje, če je bil le uboj. Vedeti morate, gospod Hubert, da uboj ni umor, da je le dejanje v afektu, in zaradi uboja človek ne more biti obsojen na smrt. — Šli smo nato v posvetovalnico. Prej pa sem še enkrat pogledal starega Grčarja. Ždel je na zatožni klopi kakor kup topoglavosti in neboljenosti. V posvetovalnici sem svoje stališče uveljavil. Rekel sem:

1. Grčar je star tepec. Ne zna drugega, kakor sekati drva.

2. Grčar ga rad zvrne kozarec, če ga ima. Večjidel ga nima, zato je precej zmeren človek.

3. Grčar je moj politični nasprotnik, kajti, tako za gotovo mislim, je volil socialistično; tudi sem radi hiše, v kateri stanuje, izgubil že celo vrsto pravn.

4. Grčar zame torej ni nikakršen biser v občini. Toda le eno vem, da on nikakor ni ubil

svoje vnukinje. Za kaj takega on ni. V moji vasi je gostilna pri »Grozdu«, kjer gospodinjita dve mladi dekleti. Ti dve sta ponudili nekoč Grčarju, ki, kakor sem rekel, rad zvrne kozarec, če ga ima, po litra žganja, če jima zakolje dva goloba, toda Grčar je dejal, da tega ne more, raje se odreče žganju. — Predsednik me je prekinil. »Vse to bi bil moral povedati njegov zagovornik«, je menil. Zagovornik, ta bik, pa tega sploh ni povedal. Jaz sem le proti našim pravilom še vzkliknil: »Častno besedo vam dam, da Grčar ni morilec« — nato so opravili še nekatere formalnosti in nato so glasovali. Naprej za umor. Povem vam, gospod Hubert, bodite veseli, če vam nikoli ne bo treba biti porotnik. Strahotno je, ko vas postavijo pred vprašanje: ali naj ta in ta človek še živi, ali pa ga spravimo na drugi svet. Ko vendar nekdo vedno sedi pred teboj, ponavlja tvojo besedo in ki čaka, da ti sam nekoč prideš tja, in ko je človeku kar naprej v življenju grob takega siromaka pred očmi. Torej »umor«? Izmed dvanajstorice porotnikov so se štirji res odločili za »umor«. Potemtakem bi starega Grčar-

pa prosimo, da nas kakor dosedaj, tudi še vnaprej podpirajo v delu za ljudsko prosveto.

Vojnik. Kar tri praznike bomo imeli o Božiču. Ker vedo, da bi bilo našim, zlasti mladim ljudem ob praznikih le dolgčas, bodo naši vrli igralci priredili na Štefanovo dne 26. decembra, ob treh popoldne v posojilnični dvorani igro v treh dejanjih »Živega mrtveca sv. večer«. Je to lepa ljudska igra, vzeta iz domačega življenja. Vabimo vse prijatelje lepih iger, da se je sigurno udeležijo. Na svidenje!

Vojnik. Dober prijatelj je boljši kot denar! Uči nas, svetuje, pomaga in podpira, kjer le more. Tak dober prijatelj, ki nam tudi bistri um, blaži duha in srce, je lepa, dobra knjiga. Vsako nedeljo si jih lahko izposodite v žup-

nijski knjižnici v kaplaniji, in sicer po jutranji sv. maši, po deseti maši in popoldne po večernicah.

Vojnik. Naši fantje in dekleta nas nameravajo v novem letu razveseliti z igro »Črni križ pri Hrastovcu«. Istovsebinska povest je izhajala nedavno v našem listu, ki se je vsi bralci gotovo še dobro spominjajo.

Hrastnik. V nedeljo dne 10. t. m. je priredilo Društvo sv. Barbare tragično igro iz strašnih turških časov »Mlada Breda«. Vsi igralci so svoje vloge dobro rešili. G. vikarju Zalarju gre hvala kot nadvse spretnemu režiserju. — Pod vodstvom g. Ulaga je zapel cerkveni pevski zbor par narodnih pesmi. Bila je res lepa prireditev, ki je segala vsakemu do srca. Zelimo še nadaljnih uspehov.

v Slov. goricah so ga dobro poznali, ker jim je vsako leto v gumnu pripravil mehko prenočišče. Zdaj ga ne bo več. Po dolgi bolezni je izdihnil na Marijin praznik. V trumah so ga hodili Rušani kropit na odru v farovski obednici, v dolgih vrstah so ga spremili na zadnji dom. Krsto so nosili in svetili fantje, gospod župnik pa je ob odprtem grobu slavil njegovo vernost, vdanost, pokorščino, poštenje, zvestobo in spoštovanje do rajnih in je izročil v zahvalo za njegovo ljubezen njegov grob vsem navzočim v oskrbo. Obilne solze so tekale ob grobu in težko je bilo slovo. Siromak je imel pogreb, kakoršnega nima zlahkoma ruški župan. Daj mu Bog večni mir!

Gornja Sv. Kungota. Dne 9. t. m. je umrla v tukajšnjem župnišču pobožna Marijina družbenka in vneta tretjerednica Terezija Marinič, teta tuk. župnika g. Franciška Magdič. Zadnje tri tedne je vsaki dan prejela sv. obhajilo, zadnje je sprejela na praznik Brezmadežne. V torek smo jo spremljali na zadnji poti. Pogreb je vodil domači g. župnik v družbi treh duhovnikov. V srce segajoče je spregovoril g. svečinski župnik Časl pri odprtem grobu. Naj v miru počiva!

Gornja Sv. Kungota. Bogato žetev ima smrt v naši župniji. Dne 12. decembra je umrl nagle smrti občinski ubožec Matija Krajnc; v četrtek dne 14. decembra pa se je na Cajžiču pri Roju zvrnil mrtev od kapi zadet Weingerl Iv., viničar.

Marenberg. V 84. letu starosti je umrla na starostni oslabelosti Julijana Kus, roj. Cenc, vdova po čevljarjem mojstru. — Tukajšnja učiteljica gđ. Franja Grom je dodeljena osnovni šoli v Križah pri Tržiču na Kranjskem. — Mraz pri nas zelo hudo pritiska, mislimo pa, da zmrznili ne bomo, ko imamo polno lesa po naših planinah.

Sv. Bolfank v Slov. goricah. Poslovanje nove občine je v polnem teku. K Sv. Bolfanku sta bili priključeni katastralni občini Ločič in cetna upravna občina Trnovski vrh. Na opetovane prošnje in splošno željo občanov v Bišu se je občina Biš izločila iz sreza Maribor ter je sedaj priključena srezu Pluj. S tem se je ustvaril lep upraven okraj s središčem cerkve, šole in pošte Sv. Bolfank v Slov. gor. Nepričimeren pa nam je naziv nove občine, ki se sedaj glasi občina Trnovska vas; upamo, da

Kamnica. V četrtek dne 14. decembra je na Telovcu umrl eden izmed najstarejših in najzvestejših naročnikov »Slovenskega gospodarja«, posestnik Lovrenc Čiček. Iz Pivole pri Hočah doma, si je tu gori ustanovil zares krasen dom z razgledom po našem rodovitnem hribovju in košatem Pohorju, po Dravski dolini, proti Mariboru in tje doli do Ptuja in do haloških vinskih goric. Ves čas je bil blagopokojni vnet zagovornik naših pravic, naš neustraheni narodni buditelj in voditelj, vsa leta tukajšnjega bivanja občinski odbornik in celih 35 let skrben ključar naše župnijske cerkve sv. Martina. Tretjo adventno nedeljo smo ob velikanski udeležbi župljanov in drugih pospremili njegove telesne ostanke na domače pokopališče. V spremstvu obeh domačih dušnih pastirjev je opravil mrtvaške obrede in mu govoril ganljivo slovo g. prof. msgr. Vreže iz Maribora ter se je prav lepo poslovil tudi domači pevski zbor. Božje Dete naj obilno tolaži potrto vdovo in sinova Lovrenca in Franca, vzgojena v krščansko-narodnem duhu njegovem!

Ruše. V izredno velikem številu so Rušani v nedeljo dne 10. t. m., popoldne po večernicah spremljali na zadnjem potu siromaka Ferdi-

nanda Jelenko, pri vseh znanega in priljubljenega farovškega hlapca in grobarja Nandla. Njegova življenska pot je žalostna, je pa tudi razveseljiva. Bil je nezakonski otrok revne dekle in rojen v Rušah. Ker nezakonski oče materi ni hotel dati nobene podpore, je mati nesla dete v njegovo hišo in mu ga položila na mizo, češ: »Tvoje je, sam skrbi zanj!« in odšla v Trst služiti. Revna delavka je potem vzela otroka za svojega in ga je izredila. Prave matere ubogi Nandl ni poznal nikoli. Visoko pa je spoštoval svojo krušno mater. Ta je hodila na delo v ruško župnišče in deček jo je spremljal, da je tam dobil jesti. Dobri župnik Wurzer ga je potem, ker nikjer ni imel pravega doma, vzel k sebi za pastirja in tako je prišel mali Nandl s 6. letom v ruško župnišče. Tu je potem ostal do svoje smrti in zvesto služil trem župnikom, najprej kot pastirček, potem kot hlapec in oskrbnik, mnogo let tudi kot ruški grobar. Poznalo ga je staro in mlado. Bil je zelo nadarjen, je rad čital; zato je bil tudi zelo zgovoren in imel za vsako besedo pravi odgovor. Opravljal je razne častne službe pri cerkvi, oskrboval pritrkavanje zvonov, streljanje ob slovesnostih, pozvanjal med slovesnimi sv. mašami, priskrboval zelenje za celi trg ob Telovem. Posebno pa je skrbel za drage rajne, okinčal jim s cvetjem in zelenjem grob, z ljubeznijo jih položil v zadnji dom in vneto skrbel za red in snago na pokopališču. Tudi romarji od Sv. Andraža

ja obesili; bilo bi mu, kakor se tako pravi, striženje las, britje, izdiranje zob naenkrat nepotrebna stvar. Toda za obsodbo je treba osem glasov, dvetretjinska večina torej. Tisti štirji glasovi so bili preglasovani in Grčarjeva glava je bila rešena. Oddahnil sem se. — In sedaj je prišlo na vrsto drugo vprašanje: uboj? Ali je ubil Grčar Bianco v jezi, v razburjenosti, v nepremišljenosti?

Zopet smo glasovali.

Sedem glasov: da! Pet: ne!

Za obsodbo je treba osem: da! En ,da' je še manjkalo. Grčar je bil prost. Drgnil sem si roke pod mizo od veselja.

Naenkrat pa reče eden porotnikov: ,Prosim, gospod predsednik, zmotil sem se. Vprašanja nisem dobro razumel; hotel sem reči da namesto ne!

Tedaj moramo glasovati še enkrat, je odločil predsednik. Takrat pa sem se razjezil in zaradi istega mojega nastopa bodo seveda prišle še posledice. Trdil sem, da je glasovanje glasova-

nje, vsak izmed nas mora ločiti da od ne, sodba da je izrečena. Grčar je prost.

Ali veste, kaj se je zgodilo? — Privlekli so na dan sklep sodnega zbora, ki je odločil, naj se glasuje še enkrat.

Pri ponovnem glasovanju je bilo osem ,da', štirji ,ne'. Grčar je bil obdolžen uboja in je bil obsojen na deset let ječe. Oh, gospod Hubert, kaj je človeška pravica? Enemu se zareče, ali pa se mu ne zareče in nekdo drugi je zaradi tega prost, ali pa pride v ječo.«

»Deset let. To je grozno za Grčarja,« rečem.

»Ne, gospod Hubert, za njega je vseeno, ali dobí dve, ali deset, ali pa petnajst let. Kajti več ko leto dni tako ali tako ne bo živel. Potem bo pa prost. Toda tisti bik, ki se pri glasovanju zareče, ki ne loči da od ne, črnega od belega, tisti bi ostanek kazni moral odsedeti za Grčarja.«

Tisti dan, ko mi je Boltežar pripovedoval to vse, se je napil in razbil tri kozarce. Tolikokrat je namreč zakričal: proč z justičnim umorom!

(Konec sledi.)

tero so imenovali božje meso. Pili so sok kaktusa, se upijanili in opojnost je trpela po več dni. V pijanem zamaknjenju so že stari Azteki plesali, peli in prerokovali. — Misijonarji so proglasili to vero za slabšo kot ljudožrstvo in so dosegli s tem toliko, da so se potegnili njeni privrženci iz javnosti, a popolnoma iztrebiti pa tega verstva ni bilo mogoče. Danes je versko uživanje peyote kaktusa doseglo višek.

Naročajte

„Nedeljo“!